

Neděle 11.3.2012 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

„*A neuvod' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.*“

V postním období se křesťané připravují na velikonoce. Častěji než jindy si připomínají, že k životu patří nejrůznější zkoušky a pokušení. Podobně jako ostatní lidé se dostávají do situací, na které nejsou připraveni a které nezvládají tak, jak by chtěli. Proto je pro ně obrovskou pomocí důvěra v Boží lásku, milost a moc. Proto volají k Bohu slovy Modlitby Páně jednou „*odpusť nám naše viny...*“ a jindy „*a neuvod' nás do pokušení*“. Za co se zde křesťané modlí? Oč křesťanům v životě vlastně jde? O to, aby Bůh změnil jejich situaci? Aby je ušetřil každodenních zápasů? Na tuto otázku dnes budeme hledat odpověď.

1. Životní situace člověka – život uprostřed pokušení

Ve známé modlitbě zdůrazňuje Pán Ježíš ta nejdůležitější duchovní témata, jakými jsou svatost Božího jména, příchod Božího království a hledání Boží vůle. Pak připomíná také potřeby každého člověka. Ježíš učí své věrné moudře hodnotit různé životní situace, důvěřovat ve všem Bohu a zároveň to v životě nevzdávat. Šestá prosba Modlitby Páně „*nevýdej nás v pokušení*“ nám křesťanům říká, že pokušení není životní zpestření a dobrodružství, které máme vyhledávat, nýbrž určité nebezpečí, na které si musíme dávat pozor. Je to duchovní zkušenost, která souvisí s vírou v Krista.

Německý reformátor *Martin Luther* definuje pokušení na základě Ž 91,7 a mluví o pokušení *zleva*, které hrozí v situaci slabosti, a o pokušení *zprava* v situaci, kdy se máme dobře. Slabostí má Luther na mysli chudobu, nemoc nebo situaci bolesti a trápení. V takových chvílích má člověk velmi blízko ke hněvu, zklamání a hořkosti. Někteří lidé se v těžkých životních podmínkách „zaseknou“ vůči Bohu. Ovšem ani situace, kdy se máme dobře a vše je v pořádku, není pro člověka o nic jednodušší. *Luther* mluví o léčce blahobytu a nařiká nad poměry a způsoby svých současníků. Je zajímavé, že zvláště kriticky vidí mládež...Šestá prosba Ježíšovy modlitby nám má pomoci vidět naši situaci a brát ji vážně: modlit se: „*nevýdávej nás v pokušení.*“ Tím přiznáváme, že existují v našem životě oblasti, kde jsme slabí.

2. Přitažlivost a síla pokušení

Je užitečné a poctivé, když budeme trochu konkrétnější. Když se řekne „pokušení“, vybaví se nám většinou různé příjemné a lákavé věci. Pro spoustu lidí je největším pokušením sláva, moc, bohatství nebo sex. Nechci sestavovat seznam, ale snad několik příkladů. Pro někoho je pokušením rychlé auto, pro ženu možná šperky. Pro muže je to krásná žena, pro ženu bohatý muž. Někdo nemůže odolat, když pomyslí na dobré jídlo, někdo jiný má problém s alkoholem. Někdo se musí posadit ke hracímu automatu a někdo nemůže odolat jinde. Lidé, kteří milují riziko, vyhledávají nebezpečí a v pokušení vidí příležitost si něco dopřát, užít si a vyzkoušet. Samozřejmě, že mezi jednotlivými „pokušeními“ jsou velké rozdíly. Ale „síla“ pokušení spočívá v tom, že na ně nejdříve musíme myslet tak dlouho, dokud je nevyzkoušíme a dokud si je nedopřejeme. Pak hledáme cestu k tomu, jak se dostat k objektu obdivu. Většinou dobře víme, jak to je: abychom dosáhli svého, musíme si většinou hledat ve svém svědomí „omluvu“. Cesta k rychlému autu vede většinou přes finanční půjčku, kterou se zadlužíme. Krásná žena představuje nebezpečí v tom, že o ni uvažují ženatí muži a jejich úvahy je vedou do nevěry. Přejídání hrozí obezitou a hrací automaty končí nejčastěji v gamblerství. – Z pokušení se člověku nejednou zatočí hlava, nutí ho k porušování mravních zásad a tam, kde neumí skončit, vede do nesvobody, závislosti a otroctví. Pro křesťana představuje pokušení nebezpečí v tom, že ho odvádí postupně od Boha, nutí ho opustit správné a moudré životní principy a stává se vážným duchovním problémem. Proto je

modlitba o Boží ochranu a pomoc důležitá. Je to prevence, která nám připomíná, že život je složitý a přináší nejrůznější překvapení a nebezpečí. A pokud se jedná o pokušení, je to vždy nad naše síly. Proto je pro nás nejlepší, když se držíme svého Boha a žijeme v oddanosti a poslušnosti Jemu. Pokušení nás dokáže vykoletit. Modlitba nás vrací do Boží blízkosti a pomáhá nám získat životní rovnováhu...

3. Odkud přichází pokušení a zkoušky?

Pokušení je mnohvrstevná zkušenost a nedá se během chvíle říct o něm vše. To, co si zde říkáme, je určité zjednodušení. Když se ovšem podíváme do Bible, zjistíme, že téma „pokušení“ se jako červená nit vine celým Písmem. V prvních kapitolách je to pokušení lidského páru, na konci Bible čteme o velkém pokušení, které přijde na celý svět (Zj 3,10). Mezi tím je nekonečná řada lidských zápasů s pokušením a zkouškami v nejrůznější podobě. V té dlouhé řadě biblických příkladů najdeme takové zkoušky a pokušení, které jsou testem a prověrkou naší víry. Zkrátka zkoušky, za kterými stojí Bůh. Jedním ze známých příběhů je příběh z Abrahamova života, kde se říká, že „*Bůh chtěl Abrahama vyzkoušet*“ (Gn 22,1). Jinou náročnou zkouškou z Boží strany je to, co prožívá Boží člověk Jób. Pán Bůh dovolí, aby Jób musel projít těžkým utrpením a aby se ukázalo, jak se Jób dokáže držet svého Boha. Z jeho zápasu si určitě pamatujeme větu: *“To máme od Boha přijímat jen dobro, kdežto věci zlé přijímat nebudeme?”* (Job 2,10). Job se v utrpení dostal k Bohu blíž a ve víře dál...

Horší je to ovšem s pokušením, které přichází od toho Zlého. Ten se nás snaží nejrůznějším způsobem odvést od důvěry v Boha. Největším pokušením je pro křesťana snaha žít a jednat bez Boha, žít podle vlastních představ, na vlastní pěst a ve vlastní režii. Je mnoho cest a způsobů, kterými se snaží ďábel odvést křesťana od Krista nebo od společenství. Někdy útočí na naši pýchu (*„netrap se svým hříchem; jiní jsou daleko horší“*), jindy na lenost a pohodlnost (*„dnes nemusíš do kostela, venku je zima a prší“*). Zdroje pokušení nejsou ani tak ve „zkaženém“ světě kolem nás, jako spíše v našem nitru. Proto musíme dávat pozor na své srdce a hledat u Boha pomoc. Jinak se můžeme v pokušení dostat daleko od Boha a na cestě hříchu se Pánu ztratit třeba úplně.

4. Jak můžeme obstát?

Pán Ježíš nám ve své modlitbě připomíná, že ještě nejsme v nebi. Ukazuje nám, že na zlo a pokušení sami nestačíme. Proto nás učí se modlit povzbuzuje k tomu, abychom zdroj síly pro naše každodenní zápasy hledali v Bohu. Při jiné příležitosti říká Ježíš svým učedníkům: *„Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení.“* (Mt 26,41). Modlitba je velmi dobrou přípravou na boj s pokušením a hříchem. Když se modlíme, připomínáme si vlastní nedostatečnost i Boží blízkost a moc zároveň. Ovšem nedostatek času, přílišná zaměstnanost nebo nemoudrý životní styl vytlačují modlitbu na okraj našeho života. Tak se stáváme zranitelnými... Jenom Boží mocná a milostivá ruka nás může ochránit před ďáblovým útokem, který podle 1Pt 5,8 *„obchází jako lev řvoucí a hledá, koho by pohltil...“* V tomto ohrožení nejsme sami. Máme v nebi Otce, ke kterému se můžeme modlit, máme Zachránce a Pomocníka, Ježíše Krista. On vstoupil do zápasu s ďáblem, hříchem a se smrtí a v tomto zápase zvítězil. Proto je Jeho pomoc ta nejlepší. - Pán Ježíš se už kdysi dávno za nás modlil slovy: *„Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je zachoval od zlého.“* (J 17,15). Nejsme ušetřeni pokušení a útoků. Ale nemáme to vzdávat a máme bojovat. Máme se vzepřít ďáblu a zároveň se dívat na Ježíše. On nám rozumí (Žd 4,15), On může pomoci těm, na které přicházejí zkoušky (Žd 2,18). Bez Kristova díla záchrany a bez Jeho pomoci by byl náš zápas předem prohraný. S modlitbou, s Božím slovem a pod vedením Ducha svatého stojíme na straně Vítěze Krista. S Jeho pomocí můžeme vzdorovat Zlému a vítězit nad pokušením. To je Boží cesta, po které šel před námi Pán Ježíš. Na této cestě se našemu Bohu neztratíme.

Bronislav Kaleta